

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1/70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодиноке число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиція місцева в Агенції Соколовского в насажі Гавсмана.

Рудописи звертає ся лише напередне застереження. — Реклямації неопечатані є вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Промова Маршалка і Намісника при відкритті сойму.

(Конець).

Після першої частини промови, що містила в собі політичну програму, звернув ся маршалок до законодавчих задач кр. сойму і вказав на потребу помочи для тих областей краю, котрі потерпіли від живлових шкід, а при тім звернув увагу сойму на konieczність обачної фінансової господарки. Вже тепер вносять видатки на 1909 рік 52 мільони корон, а доходи кр. фонду з додатками від податків вносять лише 41 мільонів, так що остає тепер недобір 11 мільонів, котрий треба покрити позичкою на короткий рецінець. Сі позички на короткий рецінець буде можна покрити доходом фонду пропінацийного, але р. 1910 не можна вже буде затягати також позичок, а коли вийде в житє закон про оплати від цива, то від 1911 року буде можна видатки з кр. фонду лише тоді покривати доходами, коли зріст щорічних видатків буде зо всім правільним і не буде перевищати 2 міль. корон.

Між законодавчими задачами сойму вказав маршалок на ловецький за-

кон, що до котрого центр. правительство має надіслати бажані ним поправки, а відтак на виборчу і громадську реформу, зазначивши, що се є задачі соймового шестилітя. Отсе насуває мимохіть здогад, що міродатні круги не думають скорше, як в означенім часі упорати ся з виборчою реформою.

Маршалок заявляє ся за тим, щоби відповідно домаганям всіх сторонництв признати виборче право всім тим, що доси єго не мали, але не виключати від участі в соймі тих чинників, котрим теперішнє виборче право забезпечувало визначну участь в складі сойму. Бажає отже, щоби найширші верстви населеня брали участь в роботах сойму і тим ділили одвічальність за хід краєвих справ, але остерігає перед оклепанними демагогічними окликами і формулками. Тому вважає конечним, щоби сойм приступив до виборчої реформи в спокою і у відповідній хвилі, а не був заскочений недостачею часу.

Виборча реформа дасть ся перевести по думці маршалка лише дорогою компромісу між усіма сторонами, а висуване далекосяглих домагань і примінюване до політичних питань засади переліцитування не доведе до ціли.

Другою важною справою вважає маршалок громадську реформу, котра можлива лише в такому виді на єго погляд, наколи в громаді зєдинить усіх населенців того краю, отже вихідною точкою єї повинно бути знесенє двірських обшарів. Цілю громадської реформи має бути сильна громада, обнимаюча всіх населенців єї, так щоби она стала кріпкою підвалиною самоуправлявля краю і мала умовини чесної, заповідливої, дбалої о добро загалу адміністрації краю.

Замітна була, виголошена в частині польски в частині руски, промова намісника д-ра Бобжинського, котрий забрав слово після маршалка, бо має значінє програми краєвого правительства під новим керманічем. Дещо з того зазначив уже намісник тоді, коли обняв управу краю і приймає представників адміністрації краєвої. Вказав отже на те, що обняв управу краю з заміром удержання спокою і пошановання законів, але заравом заявив, що удержуючи лад не думає обмежати політичної свободи сторонництв, походів, віч хоч би радикальних — котрі повинні тямити, що користувати ся свободою прав не лише їм вільно, але всім горожанам.

Польські конспірації серед руських питомців і духовенства в Галичині в роках 1831—46.

Студія д-ра Кирила Студинського.

(Дальше).

Про перших двох зложив в суді некорисні зізнання питомець лат. духовної семінарії, Арбашевський. Він доніс, що Кулічковский приносив на виклади «ein höchstbedenkliches Werk »Die Ruinen von Volney«. Книжка ся перейшла з часом від Кулічкова на власність Зіневича, який остаточно продав її Арбашевскому. З зізнання Арбашевского та інших реляцій викомбіновала президія губернії, що Кулічковский займає ся кольпортажією революційних книжок серед питомців. Підозрівано також Кулічкова і Зіневича, але в суді їм не доказано, що вони стояли в зносинах з латинськими питомцями конспіраторами Доміном і Юзефчиком¹⁾, які вибрали собі духовний стан на те, „um seiner Zeit das Volk zu revolutioniren“. В наслідок сих доносів і підозрівань виключив митрополит Куліч-

ще дня 10. серпня 1837 р. з духовного стану і з богословських студій, а те саме вчинив єп. Снігурский дня 21. серпня 1837 р. з Антоном Зіневичом¹⁾.

Президія губернії запитала ще 2. вересня 1837 р. (Nr. 1162/ggg) митрополита, звідки Кулічковский та Зіневич родом і де їх родичі пробувають²⁾, на що в кілька днів пізвійше (дня 9. вересня) одержала відповідь³⁾. Потрібними, очевидно були сі дати президії губернії на те, щоби над обома розвести поліційний нагляд.

Третій екстерніст, Венедикт Куцикевич покінчив вправді богословські студії, але не міг діждати ся признання титулу стола і тому вступив на службу до староства в Перемишлі, де був незаприсяженим, канцелярним практикантом. Звідси старав ся він о титул стола, але на дармо⁴⁾. Колиж о. Дезидерій Гречанський заденунціовав перед властями своїх товаришів, а між ними Куцикевича, як членів революційних товариств і коли виточено против них з сього приво-

ду карний процес, Куцикевича звільнено дня 1. мая 1839 р. зі служби при старостві¹⁾, хоч староста доносив, що він на становиску практиканта поводив ся «тихо, спокійно і скромно»²⁾. В процесі Гречанського і товаришів звільнено Куцикевича від одвічальности. В часі переслухання заперечував він, немов би був членом революційного товариства, однак признав, що ходив на богословські студії з (лат. питомцем) Горошкевичом, з ним товаришував, дізнавав ся від нього «über die Vorzüge der Freiheit und Gleichheit», та читав революційні книжки³⁾. Сі зізнання вистарчили до відмовного поладнаня його просьби о титул стола, яку вніс 16. мая 1840 р.⁴⁾ мимомо що дир. поліції, Сахер Масох виставив йому корисне свідоцтво.

(Дальше буде).

¹⁾ Домін і Юзефчик були членами «Stowarzyszenia ludu polskiego». Першого з них засудив суд на 5 літ, другого на 4 роки в'язниці на Шпільберзі. Józef Krajewski: „Tajne związki polityczne w Galicyi“, ст. 57—8.

¹⁾ Гляди: Тершаковець, „Укр.-руск.“ Архив“, т. III, ст. 80—81, 82 і 89 та порівнай: Gestions-Protokoll des griech. kat. Metropolitan-Ordinariats з р. 1837. Nr. 93, 94 і 100.

²⁾ Gest.-Protokoll з р. 1838. Nr. 102.

³⁾ Gestions-Protokoll з р. 1837, Nr. 104.

⁴⁾ Презид. Архив львів. Намісництва Nr. 260/ggg 1839 ad 148 II і 1261/ggg 1839.

¹⁾ Презид. Архив львів. Нам. Nr. 822/ggg 1840 ad 54. II. і Архив мін. спр. внутр. у Відні 136/ggg 1840 (Рапорт президії губернії до гр. Седлицкого, президента der Polizei und Censur-Hofstelle).

²⁾ Презид. Архив львів. Намісництва Nr. 459/ggg (рапорт з дня 11 червня 1840).

³⁾ Тамже Nr. 822/ggg 840 ad 54. II.

⁴⁾ Тамже Nr. 1099/ggg 840.

Намісник обіцює запобігати всяким надужиттям і тому радить звертати ся до него з жалобами на случай покривження, бо всякі гвалти зустрінуть ся з репресією. Задачею своєю поставив безсторонність і справедливість, бо тим лише способом можна витрутити оружє з рук агітаторів. Теперішній намісник, котрий знає краєві відносини а також руску справу не з хибної не раз і баламутної дневникарської писанини, не з тенденційного не раз або невмілого оповідання, але на основі власних студій наукових, зможе при відомій рішучості і невсипучості безсторонністю і справедливою довести до поправи краєвих відносин і міжнародних взаємин. Сего можна тим більше сподівати ся, що намісник поставив собі задачу реформи краєвої адміністрації. Коли органи краєвої адміністрації будуть не тільки добре вишколені, коли не тільки їх число буде відповідно сучасним потребам краю помножене, але й будуть руководити ся правдою, етикою і справедливістю та дбалою о добро краю і розвиток культурний і економічний обидвох тут поселених народів, тоді певно уложать ся взаємини міжнародні запанує лад, спокій і вдоволенє.

Намісник витичив безсторонність і справедливість яко задачі в поступованю властий. Маючи отже таку докладну і основну знаємість міжнародних взаємин в краю і польско-рускої справи, зможе в порозуміню з кр. маршалком повести соймові справи так, щоби витворили ся підстави до привернення між обидвома народами таких відносин, в котрих би порозумінє стало можливим, а до сего дійде неперечно, коли руский нарід відчує, що свобода єго національно-культурного і народо-господарского поступу і розвитку є забезпечена.

О промовах речників „Руссаго клубу“ і українсько-русского клубу подамо замітки окремо.

Листьмо з Америкахьскої Руси.*)

(Як почитають Владик інші народи, а як се діє ся у нас).

I.

Слава Ісусу Христу!

„Почитайте Бога яко Сотворителя усього і Господа, а Епископа яко найвисшого свьшченика, котрий на собі носить особу Божу, що до власти на взір Бога, а що до свьшченства на взір Христа; а по нїм (себто Епископі) треба і короля почитати.

»Бо понад Бога нема нічого більшого ані єму подібного; а над Епископа (котрий в Церкві за спасенє цілого свьшченства сповняє свьшченичий уряд), нема нікого достойнішого.

*) Подаємо сю допись Вп. о. Петрівского, котрий до опису висвьшченя першого польского епископа Родого для Америки і високого почитаня єго тамошними Поляками навязує замітки про те, як то наша суспільність і наше дневникарство відносить ся до наших Владик. Замітки сі повинні би справді довести до отямлення нашу суспільність а особливо наше духовенство повинно би зрозуміти свою задачу в тих трудних і важних для нашої Церкви і народу часах. — Ред.

»Також над короля нема нікого в війську єму рівного, котрий лучить усю старшину в мирі. Бо хто Епископа почитає, того Бог почитає, а хто єго не почитає, той не буде мати чести. Бо если сей, що йде проти короля, є гідний кари: яким же способом уйде пімсти сей, що змагає ся з Епископом?

»Князі є піддані цісарям, а князям жовніри нехай будуть підчинені, діякони свьшченикам, яко діятелям Божих тайн; а свьшченики, діякони і всі духовні, весь нарід, жовніри, князі і цісарі, мають бути послужні Епископови.

»Серед звуків звонів цікагської архідієцезії, що давали вірним до відома, що в катедрі переповненій польским людом, в атмосфері, що гомоніла звуками набожних польских пісень, в присутности соток польских свьшчеників, оден, перший на західній півкулі з їх круга став учасником епископского достоїнства, — не могли би ми »Уваг« в наших письмі почати нагляднішими словами як вижше наведеними, що так прекрасно ясують достоїнство і вагу епископского уряду.

»А сі слова так майже давні, як давне є християнство: бо їх находимо в листах св. Ігнатія, ученика св. Івана Евангелиста, по св. Петрі третього Епископа Антіохійского, до жителів Смирни і Філадельфії.

»Сі слова свідчать, що вже в перших початках християнства, після науки самих св. Апостолів, уважано епископский уряд найвисшим і найдостойнішим понад усі інші духовні і свьшчкі уряди.

»Проте, найгарнійші приготования, найбільш чудові торжества навіть хочби найбільша слівучість духовенства і вірних, о скільки се серед існуючих условин дасть ся осигнути, не суть надто великими або пересадними, коли відбуває ся торжество винесеня до епископского достоїнства мужа, витравного свьшченика; — понад княжі, королівські і цісарські гідности є се достоїнство висше то муж і висше як сі всі гідности треба звелічати і треба почитати достоїнство Епископа.

»Що вибраним днесь Єврем є перший польскої народности на західній півкулі свьшчї, проте для нас, Поляків, передовсім сей день є свьшчочним і торжественним. Силують ся народи о скільки се лиш можливе на торжественне звелічанє коронаційних днів своїх королів та цісарів; го ж і не дивно, що і ми в міру скромної нашої можности на таку здобуваємо ся величавість, яка є для нас можлива, коли з посеред громади наших чесних свьшчеників перший доступає до достоїнства висшого над достоїнства королів: та цісарів.

»Висшого, величавішого, свьшчїшого... а так часто повага сего так зворушаючого і пригнітаючого, а навіть мученичого достоїнства тревогою обіймає обдарованого, і в часі коли сотки, тисячі звелічають єго щастє, складають єму желаня, менше або більше щирі, а не раз тайно завидують єму, — він сам звичайно дрожачою рукою сягає по сю зовні лискучу чашу, щоби з волі Всевишнього її випити, хоч прочуває, як гіркий напиток прийде ся й єму з ньої випити, та збирає сими до молитви, щоби не відступити від єї приняти, і колиб був менше усвєченим, міг би завидувати другим тим, що їх ся чаша оминула.

»Є дні в житю „вибраних Божих“, назначених до висших цілей, що немов на се назначені, щоби з одної сторони виразно зазначити початок нових періодів земного їх житя, щоби зазначити розділ двох зовсім ріжних епох, — а з другої сторони щоби своєю надзвичайною

торжественностию, своєю повагою, своєю навіть величавостию винагороджали ім все те, що тратять, чого вирікають ся, щоби взяти на себе нові обовязки, новий рід житя, нові трудніші задачі.

»Такими днями в житю чоловіка, що жертвує ся на службу Богу, є найперше день одержаня врейских свьшченєв, а пізнійше о скільки Дух Свьшчї розпорядить, день епископских свьшченєв.

»Є се дні без сумніву щасливі, найщасливіші в житю. Найщасливіші, — але в дивнім сего слова значіню... Католицкий свьшченик в дні одержаня пресвєтерияту стає на пограничу, щоби виречи ся усього майже, що євїтовий чоловік уважає земним щастєм. Свьшченик глядить за висшим вправді щастєм, котре противить ся земній людській природі. Се щастє з трудом може поняти свьшчїтовий чоловік, бо се висше щастє вимагає частинного відірваня від землі, від приман земного житя.. Треба особлившої сили духа і Божої ласки, щоби се низше земне щастє з радостию замінити на висше щастє, — але вже не ту на землі.

(Дальше буде).

НОВИНКИ.

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Захарїї; римо-кат.: Томи з Вілян. — В суботу: руско-кат.: Чудо Архист. Мих.; римо-кат.: Януария.

— Складна на памятник Шевченка в Київї. Подільска губернска земска управа ровіслала деяким личностям в Каменці подільській підписні листи на збиранє жертв на памятник Т. Шевченка в Київї.

— Напад на свьшченика. Дістаємо до поміщеня отсе поясненє: Польскі часописи подали з такою самою утіхою як і „Галичанин“ в пальця виссану вістку, що мене побили мої власні парохіяни та кинули до землі а на мені мав лежати віт з мові парохії! Ані в однім ані в другім твердженю нема слівця правди. Так само неправдою є, що я ганьбив повертаючих з віча, скликаного Трачем, бо о вічу я не знав, так як воно відай було скликанє за »запрошенями«. Напад був упрянований, але не повівсь — і на мене ніхто пальцем не кивнув, та про напад не буду розводитись, бо не хочу вишереджати судового доходженя. Нападу допустивсь віт, але не з мові а з парохії о. Рожки. Того віта держить о. Р. старшиною прм. церкви, ставить взірцем так парохіянам як і перед властями. Старство хвалить, также того віта, бо в товаристві такого другого віта веліло другим вітам єго вибрати до ради повітової. Сам напад без найменшої причини мушу я назвати здичілим, але непомірно більше здичілим є те, що зараз по нападі запрошив того віта патентований організатор повіту з рамени „Народного Комітету“ на свою фіру, чим похвалив чин против свого собрата! — *Іван Попель*, парох Довгополя.

— Археологічні розкопки у Київї звернули на себе увагу не тільки спеціалістів-археологів, але й ширшого загалу; розкопки сі з кождим днем дають все нові цікаві вислідї. Поперед усього звертає на себе увагу саркофаг, викопаний в районї Десятинної церкви; в ньому поховано якусь особу, певне княжеского роду. Якого полу була похована особа, про се ученї думают не однаково: директор петербурского археологічного інститута Н. В. Покровський запевняє, що се кістяк мужчини; навпаки лікарі, що були при розкопках, уважають єго за кістяк жєнщини. Цікаво, що зараз же розповсюдила ся легенда, що в сьому саркофагу поховано княгиню Ольгу. Саркофаг знайдено при розкопках побіля Десятинної церкви; сі розкопки з порученя археологічної комісії провадить проф. Б. В. Формаківський та архітектор Милєв. Розкопки сі виявили фундамент старої церкви і тепер можна

уже запевне сказати, що стара Десятинна церква була далеко більша чим теперішня. Між силою знайдених тут предметів звертають на себе увагу фрески, мозаїка, монети, княжеский знак і т. и. Розкопки ще не скінчилися і можна сподіватись, що вони дадуть ще багато цікавих знаходок. Рядом з участком, на якому веде свої розкопки археологічна комісія, працює самостійно археолог В. В. Хвойка. В його районі (усадьба Петровського) розкопано великі площі. Особливу увагу на себе звертають майстерні золотих та ювелірних майстрів; ці майстерні належать до XI віку, до великокняжої доби. Можна думати, що тут виробляли з византийських взірців ті численні емальові прикраси, які любили носити заможні кляси в ті давні часи. Таким чином, коштовні річи не тільки привозилися з Царгорода або Херсонеса, але вироблялися й на місці. Під одною майстернею, в глибокій землі знайдено поганський похорон IX—X в. Трохи далі від майстерень знайдено останки якогось помешкання дуже цікавої форми з потайними ходами; в сьому районі знайдено останки поганського храму з великим кругом в середині, де, мабуть, стояв жертвенник, бо й сліди костра тут збереглися. Але особливо цікавить д. Хвойку питання, на якому саме місці стояв княжий терем; він думає, що своїми розкопками підходить до нього і навіть намічає фундамент палати. Інші учені (особливо покійник В. Антонович, тепер Довнар-Запольський) думають, що терем стояв на іншому місці (в усадьбі Трубецького). Треба сподіватися, що дальші розкопки д. Хвойка швидко розв'яжуть ці питання.

— Не було холери в Тернополі. Урядова Gazeta lwowska доносить на основі певних інформацій, що Мордко Бродер, який занедужав в суботу в Тернополі, не помер на холеру. Доказали се бактеріологічні дослідження переведені проф. Кучерою. Намісництво поручило, щоби усунути навіть всякі средства охоронні, заряджені по занедужанню Бродера. На щасте отже Галичина поки що вільна від страшної пощести азійської холери.

— Дрібні вісті. Добра Камінна в надвірнянському повіті, власність І. Лілієнфельда, купив на ліцензії др. Кароль Гальперн, властитель Вовчинця. — Спис присяжних судив зі Львова для карних судів на 1909. рік буде виложений до публичного перегляду від 20. до 27. с. м. в президіяльній бюрі магістрату від 9 до 1. год. в пол. — Санітарна рада м. Львова ухвалила замкнути до кінця сего місяця 8 публичних і 12 приватних фреблівків і захоронки для малих дітей та 30 жилівських хайде-

рів, щоби запобігти розширенню шкарлатани у Львові.

Оповідки.

— Репертуар львівського руского театру в Городенці.

В суботу 19. с. м. „Барон циганів“ оперета в 1 діях Стравса.

В неділю 20. с. м. „Не ходи Грицю на вечерниці“ народний образ зі співами і танцями в 5 діях М. Старицького.

В понеділок 21. с. м. „Серед бурі“ історичні картини зі співами в 5 діях Б. Грінченка.

Ві второк дня 22. с. м. останнє представленє „Жидівка“ опера в 5 діях Галевйого.

— Репертуар міського театру у Львові. Нині (четвер): „Аїда“ оп. Вердіого; в п'ятницю: „Самсон“ штука в 4 д. Г. Бернштайна; в суботу попол.: „Весіле“ Виспянського, вечером „Галька“ Мюношка.

— В салі львівського „Сокола“ відбуде ся завітрянна п'ятниця муз.-вок. вечір в 250-ті роковини програми сьмана Івана Виговського проголошеної в Гадачі. Початок о 7. год.

— Перенесеня. Намісник переніс старших повіт. ветинарів: Ів. Смолюховського зі Стрия до Переворска, Ів. Новака зі Стрия до Горлиць, а повіт. ветеринарів: Юл. Струтинського з Переворска до Ліманової, Мих. Матушевського з Горлиць до Стрия, Стан. Криницького з Цішанова до Львова і Стеф. Якубовського з Ліманової до Цішанова.

Посмертні оповідки.

— Павло Ізраїльтенко (Барвіньський). Київська „Рада“ приносить сумну вістку: Дня 3. с. м. о 7. год. вечера помер в Слободі Борисівці, грайворонського повіту, курскої губернії, Павло Якович Ізраїльтенко, на сцені і в літературі — Барвіньський. Набіжчик всім серцем був відданий українській справі і в міру свого хисту і сил працював на рідній ниві як актор і письменник. Свою артистичну кар'єру розпочав був, здається, в трупі Садовського; служив після того в трупах Деркача, Ярошенка, держав власну трупу і нарешті, служив в Галичині в трупі „Рускої Бесіди“. Тут, в Галичині небіжчик мусів припинити свою улюблену діяльність, бо захорів на сухоти. Як діяч сцени, Павло Якович завжди ставив до неї високі вимоги і вболівав за чистотою української драматичної штуки. Залишивши сцену, небіжчик повернув ся до рідної оселі і став більше віддавати часу літературній праці. Свої оповідання друкував в „Літерат.-Наук. Вістнику“, а іноді в російських журналах („Въ лѣсу“ „Рус-

Мысль“ 1905 р.). Останніми часами через заострене хороби, вже й літературною працею не міг займатися. Твори небіжчика, почасти видані („Оповідання“ т. I і „Драматичні твори“ т. II в Полтаві 1907 і 1908 pp.), а по части залишилися в рукописах. Давати ширшу оцінку артистичної і літературної праці небіжчика — тут не місце, та всі, хто мав нагоду знати ту его працю, мусять пожалувати за інтелігентним робітником, що передчасно залишив рідну українську ниву. Вічна ему пам'ять!

Галицький сойм.

Засіданє в дня 16. вересня 1908.

Засіданє почало ся о 10. год. 25. мін. перед полуднем від того, що красвий маршалок уділив відпусток 8 днівних: гр. Каз. Баденьому, гр. Стан. Тарновському і Гецови, 5-днєвної о. Стояловському, 2-днєвної ексц. Абрагамовичеви; на цілу сесию уділила палата відпустки Баворовському, на місяць гр. Янови Шенцицькому і Чарковському-Голієвському, а до кінця сего місяця міністри Коритовському.

По сїм відчитано та переслано до відповідних комісій кільканайцять петицій.

Прочитанє наглядних внесень відложив красвий маршалок до кінця засіданя, а поки що відчитано інтерпеляцию пос. Лея і тов. до намісника в справі чуток про скорє відрочєнє теперішньої сесії соймової. Потім приступлено до днєвного порядку.

На внесенє красвого виділу, представленє членом красв. виділу, Яля, який заступав пос. Верещинського, ухвалено вибрати ось такі комісії: Адміністраційну (21 членів), аграрних реформ (21 членів), бюджетову (25), банкову (15), дорогову (21), громадську (21), красвого господарства (21), гірничу (15), залізничу (15), петиційну (21), промислову (15), податкову (15), правничу (15), шкільну (21), сільну (15), санітарну (15), водну (15) та дисциплінарну (6). Пос. Лєо поставив внесенє, щоби вибрати комісію для виборчої реформи зложеної в 25 ти членів. Внесенє ухвалено.

Після сего переслано без дискусії до поддочкох комісій 94 звітів красвого виділу.

З черги дозволено повітовим репрезентаціям в Бережанах, Грибові, Кольбушовій, Перемішлянах, Старім Самборі, Тарнобжегу, Товмачі і Вадовичах на побиранє в 1908-ім році вишних повітових додатків.

Відтак приступлено до верифікації незапротестованих виборів. На бажанє, висловленє пос. Королем, референт сєї справи член красвого виділу, др. Яль, при полагоджуваню кожного мандату відчитував також число голосів, яке одержав кожний вибраний посол. Справу виборів в повітах Збараж, Сокаль, Долина і Перемішль від полагоди винято, тому що проти виборів в тих окрґгах вже внесенє

приятелю, въ передѣ чинили, мені умовити, будь то я талантъ до поезіи і до критики маю, будь то моя наука глибока і смѣль подобні річи. На що то ся здало? Вірити я въ то не буду, бо я лише себе знаю; ніжъ другі, але така тактика може дуже шкодлива бути, скоро трафить на самолюбнихъ і легковірнихъ, молодихъ людей. Самолюбному можна вмовити найнеможливіші річи; кажіть, що вінъ поетъ, вінъ повірить і потомъ кривавимъ потомъ вірши писати будетъ. Я покаравъ Юсифа присилковъ безконечної думи, най ю прочитаеть і певне вже не будетъ просити поезіивъ відъ мене.

А що ся тичить думи: „Въ Переяславі на площади“, то не по моімъ смаку она змінена. Заразъ въ перші строфі перемінною пропали римъ і звязъ зъ дальшими строфами — площади—відради. Ранокъ є польске, а площадь московске, волю я пожити мови відъ Москаля, ніжъ відъ Ляха. Въ слідующей строфі говорилися про море гомоняще, а я знаю въ Болехові такій ривочокъ, що ледве 50 людей вмістятя въ него, а їхъ гомінъ саманеть не морю, а ставочку, на котрімъ качки або гуси пльвуть. Решту про ті зміни говоривъ я Юсифу.

А знаете, кого я напастувавъ за ті зміни? Партицького небогу! Въ писмі до Ісідора жалувавемся гірко на него; якъ бимъ бувъ знавъ що Ви тому причина, то бимъ бувъ мовчавъ, бо ви лиші знаєте, що пристойть поезіи, ніжъ

я. Бідній П. втративъ въ мене весь кредитъ, відколи віступивъ такъ жорстко проти ямбівъ и тросівъ, — а мене зупинивъ середъ думи, про котру я Вамъ вже писавъ. П. може має правду — але і я упертій і ані рушъ шукати новихъ формівъ, — не всі ми Шевченки! Перервана та дума отъ яка, докінчити я і не въ встані, просіть Владіміра, най і совершитъ.

(Подана „дума“: Богдан підо(Львовом — докінчена пізнійше).

Поздоровляеть Васъ, Вашихъ родичівъ і братівъ сердечно

Гр. Воробієвич.

Ч. 143.

Лист Григорія Воробієвича до Осипа Барвіньського.

Львівъ 16. Аугуста 1869.

Друже мій милій!

Получивъ я ізъ вечера Вами любє писмо і прочитавши го задумавсь і сказавъ емъ собі: зачинаеть вже і сей говорити про якусь науку глибоку, талантъ для поезіи, здібність для крігіки і не знаю тамъ ще шо. Же я, братіку, за старій, би мнї шо вмовити, а похвалою беззасадною, якъ емъ уже Александру писавъ, много злого можна начинити.

(Дальше буде).

Матеріяли до історії зносин Галичан з Буковинцями.

Ч. 144.

Лист Григорія Воробієвича до Олекс. Барвіньського.

(Дальше).

Але все такі жалъ, що не вібили русинамъ, хотя кількомъ вікна, були би і ми мали *meszenników prawdy*. На замку бувъ славній бенкитъ, Костецкій говоривъ по руски, Ляхи ся розвивили виномъ і унівєвъ і склали на річъ „Просвѣти“ 37 р. в. а. Данаіческій подарунокъ! Тяжко го приймати, я цікавій, якъ собі нашъ предсідатель поступить.

Бувъ же Пантелеймонъ у Васъ въ Шляхтинцяхъ? А то зіп्राвади щасливій трафунокъ для Шляхтинцівъ. І село сє станеть разъ въ історія літератури рускої, где ся знайшли хоть на одну добу такъ знакомиті рускі люди. Що Кулишъ прибудеть до Львова, довідався я въ Перемішлю — по дорозі зъ Ржешова — куди мене служба закликала — передъ тріома тижнями — але ци бувъ въ Львові, не знаю. Гадки его про Правду, котрі Юсиф мені опріділивъ, істотно правдиві, я їхъ поділяю. А Юсиф, братъ Вашъ навчився также пісні хвалебні співати. Хочеть і вінъ, якъ і Ви то,

протести. Вибір з Ярослава, де вибрано пос. Яля, реферував член крайового відділу Пілят. Соєм признав важними мандати отсих послів: Божницького, Чеча, Геца-Окодімського, Яворського, Мілевського, Водзіцького, Кшечуновича, Онішкевича, Верещинського, Голуховського, Городиского, Пайгерта, Ценьського, Кишиштофовича, Дембовського, Козловського, Володислава Крайського, Домбського, Єджейовича, Ляковського, Тшецького, Урбанського, Незабітовського, Райського, Скалковського, Бриччинського, Дзедушицького, Юліяна Бруніцького, Гупки, Менціньського, Сенковського, Гарапіха, Юліяна Коритовського, Вівена, Казимира Баденього, Гневоша, Швеля, Андрея Любомірського, Обертинського, Стажинського, Абрагамовича, Адама, Батаглії, Цюхціньського, Гломбінського, Левенштайна, Рутовського, Бандровського, Івана Федоровича, Ляндауа, Лео, Долінського, Білінського, Міхаловського, Салі, Гальбана, Гемпеля, Вітольда Коритовського, Тертія, Яблонського, Фрухтмана, Клеского, Шеція, Майса, Марієвського, Горайського, Колішера, Саре, Рітля, о. Стояловського, Гурского, Бернадіковського, Тимотея Старуха, Скішинського, Едварда Мпцельського, Бойка, Чайковського, Замойського, Длугоша, Адольфа Бруніцького, Целюха, Кивелюка, Чарториского, Стефчика, Івана Шептицького, Куровця, Станіслава Баденього, Тишкевича, Птака, Стапінського, Маршалковича, Антона Старуха, Меруновича, Жардецького, Кендзьора, Скварка, Андрея Любомірського, Біса, Мияка, Бедварського, Содомори, Колпачкевича, Левицького, Єдинака, Васунга, Созанського, Пінінського, Винничука, Олесницького, З. Тарновського, Вітоса, Макуха, Баворовського, Ганчаковського, Стили, Сколяшевського, Вайзера, Короля, о. Сеніка, Шведа та Яля.

Відтак секретарі (гр. Г. Бадені та І. Кивелюк) відчитали в польській і рускій мові ноту приречення, почім посла, котрих вибори соєм затвердив, складала маршалкови гуртом через подане руки посольске приречене на вірність і послух цісареві, на бережене за конів і сумлінне сповнюванне обовязків.

З черги палата приступила до нарад над наглядними внесеннями в справі живлових нещастя. Внесенє тих було пять, а між ними від укр.-русского клубу, підписане пос. Олесницьким, всіма трема нашими Владиками і 11-ма иншими членами укр.-русского клубу. В нїм вказує ся на розміри та шкідливі наслідки живлових катастроф, недостаточність дотеперішної правительственной помочи та вимагає ся, щоби соєм з крайних фондів вивначив можливо найбільшу суму на поміч для хліборобів, щоб соєм віввав правительство до побільшеня державної субвенції та до виданя закаузу вивозу в тім році сїна з Галичини за границу. Внескодавці пропонують, щоб під зглядом формальним внесенє се переславо до бюджетової комісії, яко повинна здати з него сиваву до 7-ох днів. В дебаті над наглядчостію сего внесеня промовляли крім внескодавця, пос. д-ра Олесницького, який виказував, що живлові нещастя навістили не тільки західну але й східну Галичину, також послі Т. Старух та І. Сандуляк. По ухваленю наглядчості сего внесеня промовляв в мериторичній дебаті над сею справою ще раз др. Олесницький а після того ухвалено переслати се наглядче внесенє до бюджетової комісії.

Инші чотири наглядчі внесеня в тій самій справі поставлені консерватистами, подоляками, людовцями і москвичами відославо також до бюджетової комісії.

Потім приступила палата до наглядчого внесеня пос. Стапінського і тов. в справі в иборчої реформи, в якім они пропонують визнати крайвий виділ до предложеня соймови до 30-ти днів законопроект, який би вводи в загальне, тайне, рівне й безпосередне право голосованя в дорозі зміни обовязуючої соймової ординації. Крім самого внескодавця, Я. Стапінського промовляли за его наглядчостію ще пос. Лео, др. Король і др. Е. Олесницький а гр. Пінінский проти. По відповіди п. Стапінського на адресу консерватистів приступлено до голосованя над наглядчостію сего внесеня, яке на внесенє пос. Марієвського відбувало ся поіменно. На 116 голосуючих заявило ся за наглядчостію 64 послів а проти неї 55, через те внесенє не одержало 2/3 голосів і его наглість упала.

Перед замкненем засіданя, яке наступило о год. 2 1/4 попол., відчитано внесеня, а між иншими: д-ра К. Левицького з проектом новелі до закона з 1867 р. про викладовий язик в середних школах; д-ра Макуха в справі зрівнаня сільского типу народних шкіл з типом міским; д-ра Олесницького з проектом новелі до закона про право риболовлі; п. Старуха в справі винагороди громад за поручений обяг діланя д-ра Олесницького а о заложене юзілейної рускої гімназії ім. Франца Йосифа

в Стрию; п. Кивелюка о заложене рускої гімназії в Самборі; п. Старуха о заложене рускої гімназії в Бережанах; п. Олесницького о урегульованє ріки Тисьмениці і що до заряженє, котрі запобігли би нищеню ґрунтів в пов. дрогобицьким через відпадки нафтового промислу; п. Курівця в справі видержавлюваня селянам камеральних пасовиск; п. Олесницького з новелею до водного закона зі зміною §§. 41 і 47 того закона; пос. Думки в справі достарчуваня селянам будівельного й опалового дерева з державних лісів; п. Кивелюка з проектом новелі до закона про шудасництво; пос. Содомори про пільги для їдучих зелізницями та береженя прав рускої мови; п. Сандуляка о внесенє консумційних оплат від товару, дорізуваного в нещастях та пос. Скварка в справі заведеня обезпеченя для товару.

Слідуюче засіданє нині о 10-ій годині рано.

Телеграми

в дня 17. вересня.

Веспрім. Стан здоровля цісаря на маневрах є зовсім добрий мимо трудів, якіх вимагає побут на маневрах.

Відень. З нагоди 60-літнього ювілею Папи бурмистр др. Люегер вручив нунциєви Граніто ді Бельмонте письмо з просьбою, аби у стіп Папи зложив чолобитність міста Відня і его католицкого населеня.

Тарнів. Поїзд, що виходить звідси о 5-10 вечер до Щуціна, вїхав на т. зв. сліпий шлях і вискочив із шин. Топник ранений смертельно, кілька подорожних дуже тяжко, а кілька найцять лекше ранених.

Петербург. Холера ширить ся страшно. В останній добі занедужало знова 250 осіб, а 64 померло.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати
про ціни збіжа і продуктів у Львові
від 7. до 13. вересня 1908:

	за 50 клг.
Пшениця	10 40—10 60 К
Жито	8 30—8 50 К
Ячмінь броварняний	7 40—7 80 К
Ячмінь на пашу	6 80—7 20 К
Овес	6 45—6 65 К
Кукурудза	0 00—0 00 К
Просо	0 00—0 00 К
Горох до вареня	8 65—9 75 К
Горох на пашу	0 00—0 00 К
Бобик	6 25—6 50 К
Конюшина червона	72 50—77 50 К
Конюшина біла	42 50—52 50 К
Конюшина шведска	70 00—75 00 К
Тимотка	00 00—00 00 К
Ріпак зимовий	14 00—14 30 К
Насіне конопл.	9 50—10 00 К
Хміль	60 00—70 00 К
Насіне льняве	00 00—10 00 К
Львянка	00 00—00 00 К

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 17. с. м.: Єлена Соневицка Старий Самбір; Марія Вихавська, Золочів; Розалія і Едмунд Функештайн, Бучач; Григорій Кладек, Сколе; Остап Хомин, Камінка струмлова; о. Николай Стисловский, Девятники; о. Іван Виницький, Ралев; о. Ярослав Лучаковский, Орава; Семен Сородник, Корчин; Юліан Русин, Липовець; о. Іван Купчинський, Ператин; Омелян Рогожинський, Терпелівка; о. Василь Томович, Мозолівка; о. Николай Герасимович, Лешнів; Антін Грипак, Ряшів; Матвій Баран, Кобиловолоки; Іван Збаращук, Кобиловолоки.

Гр. к. уряд парохіяльний в Сокалі потребує зараз освідомленого дяка, котрий би був заразом здібним дірігентом і учителем місцевого хору. Відпис сьвідочтв відбутих наук і усліва вносити листовно до уряду парохіяльного в Сокалі.
251 (1—1).

Кураційний і столовий виноград найкрасшої якості, щоденно сьвіжо зриваний, 5 кільограмова пачка franco 3 K 50 сот.
L. Altneu, Versecz 4. Ungarn.

Агенти корабельні дістануть платний заробок побічний. „Окредт“ (корабель), бюро дневників Бухштаба, Львів. (4—10).

РУСИНИ! Жадайте у всіх трафіках, торговлях і крамницях лише тукот і паперців з першої галицько-русской фабрики Евгена Білінського в Збаражи.
З доходу сеї фабрики йде 35% на будову церкви в Сеняві, 10% на школи і бурси тов. педагогічного, а 5% на сироти і вдови по сьвященниках.
Держім ся покликку:
Свій до свого!

Товариство взаїмних обезпечень

„Дністер“

у Львові, при улиці Рускій ч. 20. (дім власний).

приймає обезпеченя будинків, всяких річій домашніх і господарських, збіжа і паші против шкід від пожара.

Шкоди ліквідує і виплачує „Дністер“ з найбільшою скоростію. Опішка шкід відбуває ся в присутності 2 господарів членів. Дотепер виплатив „Дністер“ 15.885 відшкодовань в сумі вісім і пів міліона корон.

Зиск по скінченім році звертає ся членам. Звороти за р. 1906 і 1907 виносилн п. 10 при.

Банк красвий у Львові і в Чернівцях, Каса ощадности у Львові, Руска Щадниця в Перемишлі приймають поліси „Дністра“ при уділюваню позички.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ в Краївнїм Товаристві.

Агенції „Дністра“ находять ся в кождім місті і в многих селах; там, де еще не робить инший агент „Дністра“, можуть письменні селяни старати ся о уділеню агенції. До тепер заробили агенти 1,142,108 корон провіані.

Фонди Товариства 31/12 1907:

Фонд резервовий	K 1,003,364 —
„ резерви премій	„ 613,720 —
„ спец. на звороти	„ 50,989 —
„ на ріжницю курсів	„ 3,437 —
„ резерви спеціальної	„ 35,000 —
„ емрент. урядників	„ 218,364 —
инші фонди заосмотреня	„ 40,000 —
Разом сума K 1,964,824 —	

Селяне! асенуруйте ся від шкід огневих!

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ряшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Черновець	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станіславова	5:40	—	—	—	—
Коломиї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ряшева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станіславова	—	—	—	2:40	—
Коломиї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:15

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.

